

VERTAISARVIOINTI

Anne Teittinen
Opeko

Oppia toisten toiminnasta

- käyttökelpoinen menetelmä uusia toimintakäytänteitä käyttöönotettaessa
- voi toimia myös laadunhallinnan välineenä - omien ratkaisumallien vertailu toisen organisaation vastaaviin ja sitä seuraava käytäntöjen kehittäminen (vertailu voi tapahtua myös suhteessa valmiisiin kriteereihin ja laatusuosituksiin)
- voidaan käyttää myös yhteisten käytänteiden levittämisessä ison organisaation sisällä: esim. vertaisena toinen koulutusala oman oppilaitoksen sisällä

Perusajatus

- peilataan omia käytäntöjä toisen vastaaviin
- huom! ero benchmarkingiin, jossa vertailukohtana “huippuyksikkö” - tässä arviointiparina suurinpiirtein samalla tasolla oleva organisaatio – ei ole myöskään auditointia eikä pelkästään itsearviointia
- tavoitteena ei ole ottaa suoraan mallia toiselta, vaan hyödyntää arviointia molemminpuolisena toiminnana kehittämisenä

Keskeistä:

- omien käytänteiden, ajattelumallien suhteuttaminen ja vertaaminen muiden toimintatapoihin
- ymmärryksen lisääminen omasta toiminnasta
- oman toiminnan arviointi ja sitä kautta tapahtuva oppiminen ja toiminnan kehittäminen

...keskeistä

- vertaisarviointia EI ole neuvojen tai suorien ratkaisumallien omaksuminen tai vastausten antaminen
- vertaisarviointia ON tukea toista oivaltamaan ja oivaltaa itse vaihtoehtoja ja ratkaisuja
- oikeat kysymykset ovat neuvoja tärkeämpiä!

Miksi tekisin?

- Helppo toteuttaa
- Tekee omaa toimintaa näkyväksi
- Antaa uusia oivalluksia
- Vertaisen kanssa tekeminen
- Ulkopuolinen näkee sokeat pisteet

Joharin ikkuna

KÄYTTÄYTYMINEN/ TOIMINTA	Minulle tuttua	Minulle tuntematonta
Muille tuttua (näkyvissä, havainnoitavissa)	AVOIN TILA	SOKEA PISTE
Muille tuntematonta	SALATTU	TUNTEMATON

Joharin ikkuna

KÄYTTÄYTYMINEN/ TOIMINTA	Minulle tuttua	Minulle tuntematonta
Muille tuttua (näkyvissä, havainnoitavissa)	AVOIN TILA	SOKEA PISTE
Muille tuntematonta	SALATTU	TUNTEMATON

Monta tapaa tehdä vertaisarviointia...

Vertaiskäynti

- vierailu-, tutustumis- tai opintokäynti
- erona tavalliseen vierailuun se, että palautetta annetaan puolin ja toisin
- kumppanina samaan ammattiryhmään kuuluvat tai saman ongelman parissa työtä tekevät

Vertaiskonsultointi

- konsultatiivisen toiminnan tavoitteena on auttaa löytämään ratkaisuja sitä kautta, että paremmin tunnistetaan oma toimintatapa
- pyritään löytämään keskeiset kehittämistä vaativat KOHTEET
- konsultoinnista annetaan aina lausunto

Vertaisarviointi

- ennalta sovittuihin kriteereihin pohjautuvaa arviointia
- vertaisten muodostama ryhmä arvioi järjestelmällisesti ja kriittisesti toistensa toimintaa

VERTAISARVIOINNIN VAIHEET

1. Vertaisarviointikäynnin tarkoituksen kirkastaminen: mihin asiaan tarvitaan ”peiliä”?
 - mikä asia työssäoppimisen tai ammattiosaamisen näyttöjen toteutuksessa kaipaa käytänteiden parantamista tai yhtenäistämistä oppilaitoksen tasolla?
 - kannattaa valita riittävän YKSILÖITY asia tai kohde, jota lähtee kehittämään

2. Valmentautuminen ja suunnittelu:

- käynnin tavoitteiden miettiminen, siihen liittyvä itsearviointi ja arviointisuunnitelman laatiminen
- vertaiskumppanin valinta
- käynnin sopiminen
- tarvittaessa materiaaleihin/ avaindokumentteihin tutustuminen ennen käyntiä

HUOM! ennen käynnin toteutusta arviointi- ja toteutussuunnitelman hyväksyttäminen kouluttajilla

3. Käynnin toteutus:

- havainnointi, keskustelut
- myös alustavan palautteen antaminen

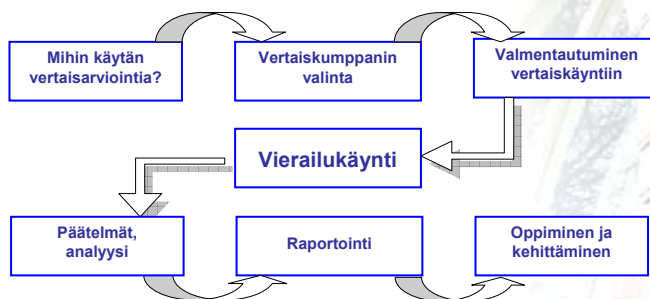
4. Käynnin ja siitä saatujen kokemusten analyysi: arvio omasta ja vertaiskumppanin toiminnasta
5. Raportointi: kirjallinen palaute vertaiskumppanille
6. Oppiminen ja kehittäminen

Kohteena?

- Ammattiosaamisen näytön toteutus
- Opetussuunnitelma ja arvioinnin kokonaisuus
- Työssäoppimisen prosessi/arviointi
- Ohjaus- ja arviointikeskustelu
- Opintojen ohjaus
- Työtehtävät
- Laatutyö
- Erityisopiskelijan näytöt

Kohteena?

- Uuden tekniikan hyödyntäminen
- Erityisopiskelijat / monenlaiset oppijat / yksilöllinen ohjaus
- Yrittäjäyystaitojen oppiminen to-jaksoilla
- Työssäoppimisen laadun arviointi
- Opettajan työelämätuntemus

Ennen vertaisarviointia mieti:

- MITKÄ ASIAT TOIMIVIA JA SÄILYTTÄMISEN ARVOISIA
- MITÄ TOIMINTATAVOISSA TULISI KEHITTÄÄ?

Päätä mitä halua tehdä hyvin, mitä tyydyttävästi, mitä välttävästi, mitä et ollenkaan.

Täydellisyyden tavoittelu kaikessa ei tuota laatua missään.